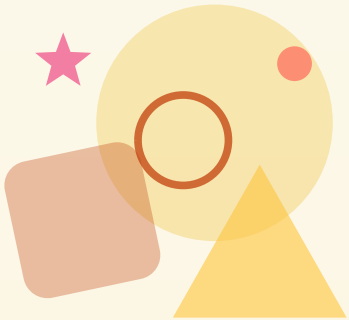
Talim Noktası.

5. Sınıf

Sosyal Bilgiler

Afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinliği

2. Öğrenme Alanı: Evimiz Dünya · Konu 02 · Konu Anlatımı

Afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinliği

Bu temada neler var?

1 Doğa Olayından Afete 4
2 Afete Hazırlık: Önce, Sırasında, Sonra 7
3 Farkındalık Etkinliği: Planla, Uygula, Değerlendir 10
★ Konu Testi 15
★ Cevap Anahtarı 17

Yağmur yağar, rüzgâr eser, kar yağar, yer sarsılır. Bunlar Dünya'mızda her gün yaşanan **doğa olaylarıdır**. Doğa olayları çoğu zaman yaşamımız için gereklidir. Ancak şiddetli olduklarında ya da insanlar gerekli önlemleri almadığında can ve mal kaybına yol açan **afetlere** dönüşebilirler. İyi haber şu ki afetlerin etkilerini azaltmak elimizdedir. Bu konuda yaşadığınız ildeki afet risklerini belirlemeyi, afetlere nasıl hazırlanılacağını öğrenecek ve çevrenizde **afet bilinci** oluşturacak bir farkındalık etkinliği planlayacaksınız.

Bu bölümde

- Doğa olayı ile afet arasındaki farkı açıklayacaksınız.
- Yaşadığınız ilde görülebilecek afetleri ve riskleri artıran insan etkilerini belirleyeceksiniz.
- Afet öncesinde, sırasında ve sonrasında alınacak önlemleri öğreneceksiniz.
- Bir farkındalık etkinliğini planlayacak, uygulayacak ve değerlendireceksiniz.

Anahtar kavramlar

doğa olayı · afet · risk · afet bilinci · farkındalık etkinliği · hedef kitle · geri bildirim · güvenilir bilgi kaynağı

Etkinlik 1

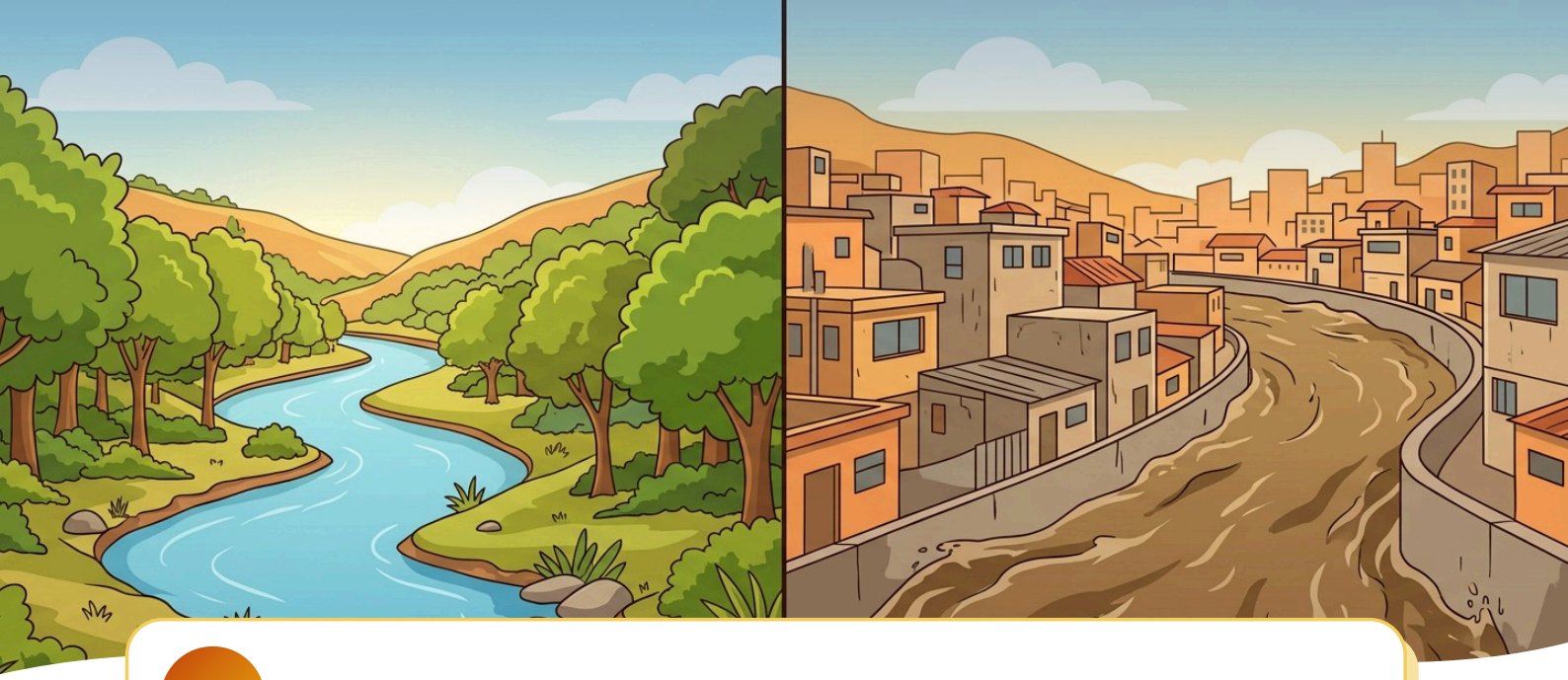
Ön değerlendirme: Ne biliyorsunuz?

Doğru ifadelerin yanına **D**, yanlış ifadelerin yanına **Y** yazınız. Yanlış bulduğunuz ifadeyi düzelterek yeniden yazınız.

1. Her doğa olayı bir afettir.
2. İnsanların aldığı önlemler bir doğa olayının afete dönüşme riskini azaltabilir.
3. Ülkemizde görülen tek afet depremdir.
4. Afet anında en güvenilir bilgi, sosyal medyada en çok paylaşılan bilgidir.
5. Afetlere hazırlık, afet olmadan önce başlar.

Zorlandıysanız: Önceki konuda insanların doğal çevreyi değiştirdiğini öğrendiniz. Dere yatağına ev yapmak ya da ormanı kesmek de bu değişikliklerdendir. Bu konuda bu değişikliklerin afet riskini nasıl artırdığını göreceksiniz.

Notlarım

1 Doğa Olayından Afete

Doğa olayı ve afet

Tanım

Doğada kendiliğinden gerçekleşen yağmur, rüzgâr, kar yağışı, deprem gibi olaylara doğa olayı denir. İnsanlar için maddi ve manevi kayıplara yol açan, günlük yaşamı olumsuz etkileyen, doğa ya da insan kaynaklı olaylara afet denir. Bir olayın zarar verme olasılığına ise risk denir.

Yağmur tarlaları sular, barajları doldurur. Kar yağışı yer altı sularını besler. Rüzgâr bitkilerin çoğalmasına yardım eder. Bu olaylar kendi başlarına kötü değildir. Bir doğa olayı iki durumda afete dönüşebilir:

- Olayın **şiddeti** çok fazladır. Örneğin kısa sürede aylarca yağacak kadar yağmur yağar.
- İnsanlar **gerekli önlemleri almamış** ya da yanlış uygulamalarla riski artırmıştır. Örneğin dere yataklarına ev yapılmış, yamaçlardaki ağaçlar kesilmiştir.

Aynı yağmur, iki farklı mahalle

Doğa olayı aynı, sonucu belirleyen insanların aldığı önlemler

	A Mahallesi: önlem alınmış	B Mahallesi: önlem alınmamış
Dere yatağı	Boş bırakılmış, yeşil alan yapılmış	Yatağın içine evler yapılmış
Yamaçlar	Ağaçlarla kaplı, kökler toprağı tutuyor	Ağaçlar kesilmiş, toprak çıplak
Kanallar	Düzenli temizleniyor	Çöp ve yapraklarla tıkalı
Sonuç	Su yatağında akar, zarar azdır.	Dere taşar, evleri su basar: afet

Ülkemizde görülen afetler

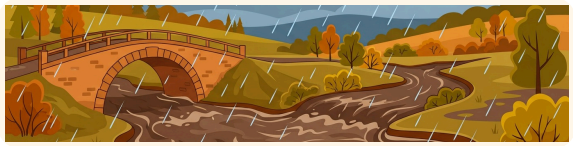
Ülkemiz konumu, yer şekilleri ve iklimi nedeniyle farklı afetlerle karşılaşabilir.

DEPREM

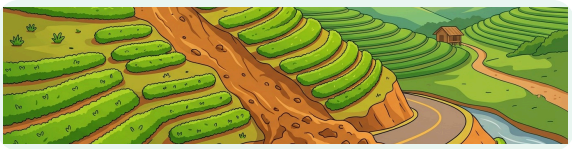
Ülkemiz önemli fay hatları üzerindedir. Topraklarımızın büyük bölümünde deprem tehlikesi vardır.

SEL VE TAŞKIN

Kısa sürede düşen çok yağış, dere yataklarındaki yapılaşma ve tıkalı kanallarla birleşince zarar verir.

HEYELAN

Eğimli ve çok yağış alan yamaçlarda toprak kayar. Ülkemizde en çok Karadeniz Bölgesi'nde görülür.

ÇIĞ

Dik ve bol kar alan dağlık yerlerde, özellikle Doğu Anadolu'nun yüksek kesimlerinde görülür.

Bunların yanında kuraklık, orman yangını, fırtına, hortum, dolu, erozyon ve kaya düşmesi de ülkemizde afete dönüşebilen olaylardır. Orman yangınlarının çoğu insan kaynaklıdır. Dikkatsizce yakılan bir ateş, söndürülmeyen bir sigara ya da atılan bir cam şişe büyük bir yangını başlatabilir.

İlimizdeki riskleri nasıl öğreniriz?

Her ilin yer şekilleri, iklimi ve yerleşme düzeni farklıdır. Bu nedenle her ilin afet riskleri de farklıdır. Yaşadığımız ildeki riskleri öğrenmek için şu kaynaklara bakabiliriz:

- **AFAD İl Afet Risk Azaltma Planı:** Her il için hazırlanan, ildeki tehlikeleri ve bu tehlikelerin etkilerini azaltmak için yapılacak işleri gösteren plandır.
- **Türkiye Deprem Tehlike Haritası:** Ülkemizin her yerinde olabilecek yer sarsıntısının ne kadar güçlü hissedilebileceğini gösterir.
- **Valilik, belediye ve Meteoroloji Genel Müdürlüğünün** açıklamaları ve uyarıları.

Örnek olay: Defne'nin ili

Soru: Defne'nin yaşadığı il deniz kıyısında kurulmuştur. Şehrin hemen arkasında dik yamaçlı yüksek dağlar vardır, il yılın her mevsimi bol yağış alır. İl Afet Risk Azaltma Planı'nda ilin bir fay hattına yakın olduğu yazmaktadır. Son yıllarda bazı dere yataklarına ev yapılmış, yamaçlarda ağaçlar kesilmiştir. Defne'nin ilinde hangi afetlerin görülme riski yüksektir? Riskleri artıran insan etkileri nelerdir?

Çözüm: Fay hattına yakınlık **deprem**, bol yağış ve dere yataklarındaki yapılar **sel**, dik yamaçlar, bol yağış ve ağaç kesimi **heyelan** riskini artırır. Riski artıran insan etkileri dere yataklarına ev yapılması ve yamaçlardaki ağaçların kesilmesidir. Defne'nin bu bilgiler için resmî planı incelemesi doğru bir başlangıçtır.

Ne öğrendik?

1. Doğa olayı ile afet arasındaki farkı bir örnekle açıklayınız.

2. Bir doğa olayının afete dönüşmesine yol açan iki insan etkisi yazınız.

3. Yaşadığınız ilin afet risklerini öğrenmek için kullanabileceğiniz iki güvenilir kaynak yazınız.

4. Aşağıdakilerden hangisi bir doğa olayının afete dönüşme riskini artırır?
   A) Dere kenarlarının ağaçlandırılması
   B) Binaların sağlam zemine yapılması
   C) Yamaçlardaki ormanların kesilmesi
   D) Yağmur suyu kanallarının temizlenmesi

Notlarım

2 Afete Hazırlık: Önce, Sırasında, Sonra

Afetle mücadele afet anında başlamaz. Afetlerin etkilerini azaltmak için yapılanlar bir **döngü** gibi sürekli devam eder.

Afet yönetimi döngüsü

Kurumların görevleri

Ülkemizde afetlerle mücadelede **AFAD** (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) başta olmak üzere bakanlıklar, valilikler, belediyeler, Türk Kızılay, sağlık ve güvenlik kurumları ile gönüllü arama kurtarma dernekleri görev alır. Bu kurumlar afetten önce eğitimler ve tatbikatlar düzenler, binaların sağlamlığını denetler, afet planları hazırlar. Afetten sonra arama kurtarma yapar, barınma, beslenme ve sağlık ihtiyaçlarını karşılar.

Bireysel ve ailece alınacak önlemler

Ne zaman?	Depremde	Selde
Önce	Dolap, kitaplık gibi eşyaları duvara sabitleriz. Afet ve acil durum çantası hazırlarız.	Dere yataklarına ve çok alçak yerlere yerleşmeyiz. Meteoroloji uyarılarını takip ederiz.
Sırasında	Sağlam bir sıranın ya da masanın yanında **çök, kapan, tutun** hareketini yaparız. Merdiven ve asansör kullanmayız.	Yüksek ve güvenli bir yere çıkarız. Su basmış yollardan, köprülerden ve derelerden uzak dururuz.
Sonra	Hasarlı binalara girmeyiz. Toplanma alanına gideriz.	Elektrik tesisatına dokunmayız. Yetkililerin uyarılarını bekleriz.

Tanım Aile afet planı ve acil toplanma alanı

Ailenin afetten önce, afet sırasında ve sonrasında neler yapacağını, nerede buluşacağını ve kime ulaşacağını önceden yazdığı plana aile afet planı denir. Afet ve acil durumlarda insanların güvenle toplanabilmesi için önceden belirlenmiş, yapılardan ve tehlikelerden uzak açık alana ise acil toplanma alanı denir.

Her aile bir **aile afet planı** yapmalıdır. Bu planda ailenin buluşma noktası, ulaşılacak bir yakının telefon numarası ve ilimizdeki **acil toplanma alanı** yer alır. Acil toplanma alanlarını e-Devlet üzerinden öğrenebiliriz. Acil durumlarda **112** aranır. Telefon hatları yoğun olacağı için gereksiz arama yapılmaz, kısa mesaj tercih edilir.

Örnek olay: Ece'nin aile planı

Soru: Ece ve ailesi bir afet planı yapmıştır. Planlarında şunlar vardır: Evdeki kitaplıklar duvara sabitlenmiştir. Kapının yanında su, el feneri, düdük ve ilk yardım malzemesi bulunan bir çanta durmaktadır. Ailenin dağılması hâlinde buluşacakları yer okulun bahçesidir. Bu planda eksik kalan önemli bir bilgi nedir?

Çözüm: Planda telefonlar çalışmazsa ya da aile üyeleri birbirine ulaşamazsa haber verilecek **başka bir şehirdeki yakının iletişim bilgisi** yoktur. Ayrıca okul bahçesinin resmî bir **acil toplanma alanı** olup olmadığı kontrol edilmelidir. Çantaya önemli belgelerin kopyaları ve düzenli kullanılan ilaçlar da eklenebilir.

Bağlantı: Tatbikat neden yapılır?

Okullarda düzenli olarak deprem ve yangın tatbikatları yapılır. Tatbikat, afet anında yapılacak davranışların önceden **prova edilmesidir**. Korku ve heyecan anında insanlar ne yapacaklarını düşünmekte zorlanır. Birçok kez tekrarlanan davranışlar ise neredeyse kendiliğinden yapılır. Bu yüzden tatbikatı ciddiye almak, gerçek bir afette hem kendimizi hem çevremizdekileri korumamızı sağlar.

Ne öğrendik?

1. Afet ve acil durum çantasında bulunması gereken dört malzeme yazınız.

2. Deprem sırasında neden asansör kullanılmamalıdır?

3. Afetten sonra telefonla gereksiz arama yapmamanın nedenini açıklayınız.

4. Aşağıdakilerden hangisi afet **öncesinde** yapılması gereken bir hazırlıktır?
   A) Hasarlı binalara girmemek
   B) Arama kurtarma ekiplerine yardım etmek
   C) Eşyaları duvara sabitlemek
   D) Toplanma alanına gitmek

Notlarım

3 Farkındalık Etkinliği: Planla, Uygula, Değerlendir

Afetlerin etkilerini azaltmanın en etkili yollarından biri **afet bilinci** oluşturmaktır. Ne yapacağını bilen bir kişi hem kendini hem de çevresindekileri korur.

Tanım

Bir konuya insanların dikkatini çekmek, onları bilgilendirmek ve davranışlarını olumlu yönde değiştirmek için düzenlenen çalışmaya farkındalık etkinliği denir. Afiş, poster, sunum, kısa oyun, deney, pano ya da broşür bu etkinliklere örnektir.

Farkındalık etkinliğinin adımları

1 Riski belirle
İlinizde hangi afetin riski yüksek? Güvenilir kaynaklardan araştırın.

2 Hedef ve amaç
Kime ulaşacaksınız? Onlar neyi öğrenmeli ya da yapmalı?

3 Planla
Etkinlik türü, süre, araç gereç ve görev dağılımını yazın.

4 Uygula
Planınızı sınıfta, panoda ya da bahçede hayata geçirin.

5 Değerlendir
Anketle kanıt toplayın, geri bildirim alın, etkinliği geliştirin.

Örnek bir etkinlik planı

Ada, Kerem, Lale ve Mert'in yaşadığı il bir fay hattına yakındır. Grup, okuldaki küçük öğrencilerin afet ve acil durum çantasını tanımadığını fark etmiş ve şu planı hazırlamıştır:

Planın bölümü	Grubun kararı
Etkinliğin adı	Çantan Hazır mı?
Ele alınan afet	Deprem
Hedef kitle	Okulun 3. ve 4. sınıf öğrencileri
Amaç	Afet ve acil durum çantasında neler bulunması gerektiğini tanıtmak
Süre	İki hafta: bir hafta hazırlık, bir hafta uygulama
Araç gereç	Karton, boya kalemleri, örnek bir çanta ve içindeki malzemeler
Görev dağılımı	Ada araştırma, Kerem afiş, Lale sunum, Mert anket yapacak.
Uygulama	Koridor panosuna afiş asılacak, sınıflarda 10 dakikalık tanıtım yapılacak.
Değerlendirme	Tanıtımdan önce ve sonra üç soruluk kısa bir anket uygulanacak.

Etkinliği değerlendirmek

Bir etkinliğin işe yarayıp yaramadığını anlamak için **kanıt** toplarız ve **geri bildirim** alırız.

Örnek olay: Anket sonuçları

Soru: Grubun tanıtımdan önce yaptığı ankette 60 öğrenciden 18'i çantada su bulunması gerektiğini biliyordu. Tanıtımdan sonra bu sayı 51'e çıktı. Öğretmenleri ise afişteki yazıların uzaktan okunamadığını söyledi. Grup etkinliğini nasıl değerlendirmelidir?

Çözüm: Anket sonuçları etkinliğin **amacına ulaştığını** gösteriyor: Bilen öğrenci sayısı 18'den 51'e yükselmiştir. Öğretmenin geri bildirimi ise afişin **geliştirilmesi** gerektiğini gösteriyor. Grup yazıları büyütmeli, afişi yeniden düzenlemeli ve etkinliği başka sınıflarda da uygulayabilir.

Notlarım

Güvenilir bilgi kaynakları

Afet zamanlarında doğru olmayan bilgiler hızla yayılır. Buna **bilgi kirliliği** denir. Örneğin depremlerin ne zaman olacağı bugün bilimsel olarak önceden bilinemez. "Yarın saat şu kadarda deprem olacak." diyen paylaşımlar doğru değildir ve insanları boş yere korkutur.

Afet ve acil durumlarda güvenilir bilgi kaynakları

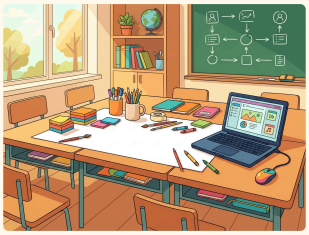
Bir bilgiyi paylaşmadan önce kendimize şu soruları sorarız: Bu bilgiyi kim yayımladı? Resmî bir kurum mu? Ne zaman yayımlandı? Başka güvenilir bir kaynak da aynı bilgiyi veriyor mu?

Etkinlik 2

Görev kartı: İlimiz için farkındalık etkinliği

Dört kişilik gruplar oluşturunuz.

1. İlinizin İl Afet Risk Azaltma Planı'nı ya da öğretmeninizin verdiği kaynakları inceleyerek ilinizde riski en yüksek bir afeti seçiniz.
2. Etkinliğinizin hedef kitlesini ve amacını belirleyiniz.
3. Etkinlik türünü (afiş, sunum, kısa oyun, deney gibi) seçiniz ve görev dağılımı yapınız.
4. Örnekteki tabloyu kullanarak etkinlik planınızı yazınız ve öğretmeninize inceletiniz.
5. Etkinliğinizi sınıfta, okul panosunda ya da okul bahçesinde uygulayınız.
6. Önce ve sonra kısa bir anket yapınız, geri bildirim alınız ve etkinliğinizi buna göre düzenleyiniz.

★ PUANLAMA ANAHTARI

Ölçüt	Tam (3)	Kısmen (2)	Henüz değil (1)
Risk belirleme	İlin riski güvenilir kaynakla belirlenmiş	Risk belirlenmiş, kaynak yok	Risk belirlenmemiş
Etkinlik planı	Bütün bölümler eksiksiz ve açık	Bir iki bölüm eksik	Plan yazılmamış
Uygulama	Plana uygun, hedef kitleye ulaşılmış	Kısmen uygulanmış	Uygulanmamış
Değerlendirme	Kanıt toplanmış, geri bildirime göre düzenlenmiş	Yalnız geri bildirim alınmış	Değerlendirme yok

Tuzağa düşme!

Yanılgı avı: Afetler

- ✗ “Afetler önlenemez, hazırlık yapmak boşunadır.” → ✓ Doğa olayları önlenemeyebilir ama **etkileri azaltılabilir**. Sağlam binalar, hazır çantalar ve tatbikatlar can kaybını azaltır.
- ✗ “Deprem olunca hemen merdivenlere koşmalıyız.” → ✓ Sarsıntı sırasında **çök, kapan, tutun**. Sarsıntı bittikten sonra binadan sakin bir şekilde çıkılır.
- ✗ “Çok paylaşılan bilgi doğrudur.” → ✓ Bilginin doğruluğunu **resmî kurumlardan** kontrol ederiz.
- ✗ “Farkındalık etkinliği bir kez yapılır ve biter.” → ✓ Etkinlik değerlendirilir, geri bildirime göre **geliştirilir** ve tekrarlanır.

✓ Ne öğrendik?

1. Bir farkındalık etkinlik planında bulunması gereken dört bölüm yazınız.

2. Bir etkinliğin amacına ulaşıp ulaşmadığını nasıl anlayabiliriz? Bir yol yazınız.

3. Bilgi kirliliği nedir? Afet zamanında neden zararlıdır?

4 Bir grup, sel riski olan ilinde “Dere Yatağı Bizim Değil” adlı bir afiş etkinliği yapmak istiyor. Grubun etkinliğe başlamadan önce yapması gereken ilk iş hangisidir?

A) Afişi okul panosuna asmak
B) İlindeki sel riskini güvenilir kaynaklardan araştırmak
C) Etkinlikten sonra anket yapmak
D) Geri bildirime göre afişi düzenlemek

Notlarım

Konu Testi

✓ Ne öğrendik?

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyunuz. Her sorunun doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1. Sosyal bilgiler öğretmeni tahtaya bir ilde yaşanabilecek dört olayı yazıyor ve bunlardan yalnız birinin afete dönüştüğünü söylüyor. Afete dönüşen olay aşağıdakilerden hangisidir?
   A) Kış aylarında dağlara kar yağması
   B) Yağmurdan sonra barajdaki su miktarının artması
   C) Şiddetli yağış sonrasında dere yatağındaki evleri su basması
   D) İlkbaharda rüzgârın çiçek tozlarını taşıması

2. Bir ilçede son yıllarda sel zararlarının arttığı görülmüştür. Aşağıdakilerden hangisi bu artışın nedenleri arasında **gösterilemez**?
   A) Dere yataklarına yapılar kurulması
   B) Yamaçlardaki ormanların kesilmesi
   C) Yağmur suyu kanallarının tıkanması
   D) Dere kenarlarının ağaçlandırılması

3. Bir depremden sonra sosyal medyada "Bu gece daha büyük bir deprem olacak!" mesajı yayılmaktadır. Bu durumda yapılabilecek en doğru davranış aşağıdakilerden hangisidir?
   A) AFAD gibi resmî kurumların açıklamalarını kontrol etmek
   B) Mesajı tanıdıklarına hemen iletmek
   C) Mesajın altına yorum yazarak tartışmak
   D) Mesajı yazan kişiye güvenip evi terk etmek

4. Bir öğrenci grubu şu etkinlik planını hazırlamıştır:
   I. Etkinliğin adı: Sele Karşı Birlikte
   II. Amacı: Dere yataklarına yapı yapmanın tehlikelerini anlatmak
   III. Süresi: İki hafta
   IV. Görev dağılımı: İki kişi afiş, iki kişi sunum hazırlayacak.
   Bu planda aşağıdakilerden hangisi belirtilmemiştir?
   A) Etkinliğin amacı
   B) Etkinliğin hedef kitlesi
   C) Etkinliğin süresi
   D) Görev dağılımı

5 Ders sürerken sınıf aniden sarsılmaya başlıyor, lambalar sallanıyor ve raflardan kitaplar düşüyor. Bu anda sınıftaki bir öğrencinin yapması gereken davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pencereye koşup dışarıya bakmak
B) Merdivenlerden hızla aşağı inmek
C) Sağlam bir sıranın yanında çök, kapan, tutun hareketini yapmak
D) Asansörle zemin kata inmek

6 Bir grup, afet ve acil durum çantasını tanıtan afişini okul panosuna asmıştır. Öğretmenleri afişteki yazıların uzaktan okunamadığını söylemiştir. Grubun bundan sonra yapması gereken en uygun davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Etkinliği yarıda bırakmak
B) Geri bildirime göre afişi yeniden düzenlemek
C) Afişi hiç değiştirmeden başka bir panoya asmak
D) Afişi kaldırıp başka bir konu seçmek

KENDİME NOT

Bu konuda	Evet	Kısmen	Henüz değil
Doğa olayı ile afet arasındaki farkı açıklayabiliyorum.			
İlimdeki afet risklerini ve riski artıran insan etkilerini söyleyebiliyorum.			
Afet öncesinde, sırasında ve sonrasında ne yapacağımı biliyorum.			
Bir farkındalık etkinliği planlayıp uygulayabiliyorum.			
Etkinliğimi kanıt ve geri bildirimle değerlendirebiliyorum.			

Notlarım

Cevap Anahtarı

Ön Değerlendirme

1. **Y.** Her doğa olayı afet değildir; yağmur ya da kar kendi başına zarar vermez. Zarar veren ve yaşamı olumsuz etkileyen olaylar afete dönüşür.
2. **D.** Sağlam yapı, hazırlık ve doğru davranış bir doğa olayının zararını azaltır.
3. **Y.** Ülkemizde deprem dışında sel, heyelan, çığ, orman yangını ve kuraklık gibi afetler de görülür.
4. **Y.** Afet anında en güvenilir bilgi AFAD gibi resmî kurumlardan gelen bilgidir; çok paylaşılan bilgi doğru olmayabilir.
5. **D.** Hazırlık afetten önce başlar: Binalar sağlam yapılır, afet ve acil durum çantası ile aile afet planı önceden hazırlanır.

1. Doğa Olayından Afete

1. Doğa olayı kendiliğinden gerçekleşen olaydır, örneğin yağmur. Bu yağmur dere yatağındaki evleri su basmasına ve kayıplara yol açarsa afete dönüşmüş olur.
2. Örnekler: dere yataklarına yapı yapmak, ormanları kesmek, binaları dayanıksız yapmak, kanalları tıkamak.
3. AFAD İl Afet Risk Azaltma Planı, Türkiye Deprem Tehlike Haritası, valilik ve belediye açıklamaları.
4. **C.** Ağaç kökleri toprağı tutar. Ormanların kesilmesi heyelan ve sel riskini artırır. Diğer seçenekler riski azaltan önlemlerdir.

2. Afete Hazırlık: Önce, Sırasında, Sonra

1. Örnekler: su, dayanıklı yiyecek, el feneri, yedek pil, düdük, ilk yardım malzemesi, battaniye, önemli belgelerin kopyaları, düzenli kullanılan ilaçlar.
2. Elektrik kesilebilir, asansör katlar arasında kalabilir ve içindekiler mahsur kalabilir.
3. Hatlar yoğunlaşır. Gerçekten yardıma ihtiyacı olan kişilerin ve kurtarma ekiplerinin iletişimi zorlaşır.
4. **C.** Eşyaları sabitlemek afetten önce yapılır. Diğer seçenekler afet sırasında ya da sonrasında yapılacak davranışlardır.

3. Farkındalık Etkinliği: Planla, Uygula, Değerlendir

1. Örnekler: etkinliğin adı, hedef kitle, amaç, süre, araç gereç, görev dağılımı, uygulama, değerlendirme.

2. Etkinlikten önce ve sonra anket yapıp sonuçları karşılaştırabilir, öğretmen ve arkadaşlarımızdan geri bildirim alabiliriz.
3. Doğru olmayan ya da doğrulanmamış bilgilerin hızla yayılmasıdır. İnsanları gereksiz yere korkutur, yanlış davranışlara yol açar ve yardım çalışmalarını zorlaştırır.
4. **B.** Etkinlik planı, ildeki riskin doğru belirlenmesiyle başlar. Diğer seçenekler uygulama ve değerlendirme adımlarıdır.

Konu Testi

1. **C.** Can ve mal kaybına yol açan, yaşamı olumsuz etkileyen olay afettir. Diğer seçenekler zarar vermeyen, hatta yararlı doğa olaylarıdır.
2. **D.** Dere kenarlarının ağaçlandırılması toprağı tutar ve sel riskini azaltır. Diğerleri riski artıran insan etkileridir.
3. **A.** Depremlerin zamanı önceden bilinemez. Doğru bilgi resmî kurumlardan alınır, doğrulanmamış mesajlar paylaşılmaz.
4. **B.** Planda etkinliğin kimlere yönelik olduğu, yani hedef kitlesi yazılmamıştır.
5. **C.** Sarsıntı sırasında yer değiştirmeye çalışmak tehlikelidir. Merdiven ve asansör kullanılmaz.
6. **B.** Farkındalık etkinliği geri bildirimlere göre geliştirilir. Sorun düzeltilerek etkinlik sürdürülür.

Notlarım